

Badania nad dzieckiem i dzieciństwem - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Badania nad dzieckiem i dzieciństwem
Kod przedmiotu	14.8-WP-PPIWM-ENDiD
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	10
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Mirosława Nyczaj-Drąg, prof. UZ • dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ • dr Iwona Kopaczyńska, prof. UZ • dr Klaudia Kasowska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Konwersatorium	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie z teoretycznymi podstawami, metodologią i wynikami badań nad dzieckiem i jakością dzieciństwa.

Wymagania wstępne

Podstawy pedagogiki ogólnej, socjologii, pedagogiki rodziny, psychologii rozwojowej oraz metodologii badań naukowych. Wiedza z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Zakres tematyczny

Wykłady

Pedologia jako nauka o dziecku. Dziecko i dzieciństwo jako kategorie teoretyczne - wyjaśnienie pojęć. Dziecko jako obiekt analiz i badań pedagogicznych w Polsce. Badania nad dzieciństwem w innach krajach. Dziecko i jego dzieciństwo w wymiarze historycznym - przemiany dzieciństwa. Typy badań nad dzieckiem i dzieciństwem. Dziecko a zagrożenia współczesnego świata. Społeczne i kulturowe konteksty współczesnego dzieciństwa. Jakość dzieciństwa na wsi i w mieście. Instytucjonalizacja dzieciństwa. Etyka badań naukowych z udziałem dzieci.

Konwersatoria

Obrazy współczesnego dziecka i dzieciństwa kreowane przez media. Dziecko i dzieciństwo w badaniach socjologicznych. Dziecko i dzieciństwo w badaniach psychologicznych. Dziecko i dzieciństwo w badaniach pedagogicznych. Dzieci wysokiej i niskiej jakości. Dzieci/dzieciństwo nadmiaru i niedostatku. Jakość dzieciństwa w szkole i przedszkolu. Jakość dzieciństwa w rodzinie. Metody i przykłady współczesnych badań nad dzieciństwem.

Metody kształcenia

Wykład

Konwencjonalny, problemowy, konwersatoryjny; prezentacje multimedialne.

Konwersatoria

Dyskusja, praca z materiałem źródłowym, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, metoda projektu, prezentacje multimedialne.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
A.2.W4. koncepcje dziecka i dzieciństwa (Childhood Studies) i ich uwarunkowania kulturowe i społeczne; interdyscyplinarne zagadnienia dobrostanu dziecka oraz perspektywy metodologiczne badań nad dzieckiem i dzieciństwem, a także wymagania etyczne badań naukowych z udziałem dzieci;	• PPiW_W-02 • PPiW_W-03	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład • Konwersatorium
A.2.U6. skutecznie porozumiewać się z różnymi odbiorcami, w tym z dziećmi lub uczniami, rodzicami lub opiekunami oraz specjalistami, z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	• PPiW_U-01 • PPiW_U-12	• dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • projekt	• Konwersatorium
A.2.K1. refleksji, w tym krytycznej oceny, odnośnie do poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz wykazywania umiejętności uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego w zakresie wychowania przedszkolnego oraz edukacji wczesnoszkolnej;	• PPiW_K-01	• odpowiedź ustna	• Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Wykłady

Zaliczenie na podstawie aktywnej obecności studentów.

Konwersatoria

Zaliczenie z oceną na podstawie opisu, analizy oraz projektowania badań dotyczących problemów współczesnego dziecka i jego dzieciństwa, prezentacji do wybranego zagadnienia do tematu, aktywnej obecności i dyskusji studentów.

Ocena końcowa

Ocenę końcową stanowi ocena z egzaminu.

Literatura podstawowa

1. Głażewski M., Nyczaj-Drąg M., Ponowoczesne współprzestrzenie artefaktu dziecięstwa (w:) Współprzestrzenie edukacji, red. Mirosława Nyczaj-Drąg i Michał Głażewski, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005.
2. Głażewski M., Dziecięcość jako monstrum i współnik filozofów, w: Współprzestrzenie edukacji, red. Mirosława Nyczaj-Drąg i Michał Głażewski, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005
3. Karczewski S., Warecki K., Dzieci bez dzieciństwa. O dramatycznej sytuacji dzieci we współczesnym świecie, Fundacja „Nasza Przyszłość”, Szczecinek 2004. .
4. Kehily M.J., Wprowadzenie do badań nad dzieciństwem, przeł. Ks. Marek Kościelniak, Kraków: Wydawnictwo WAM 2008.
5. Klus – Stańska D., Między wiedzą a władzą. Dziecięce uczenie się w dyskursach pedagogicznych, w: Rozwijanie zdolności uczenia się. Wybrane konteksty i problemy. Red. Ewa Filipiak, Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 2008.
6. Klus-Stańska D. Dziecko w pułapce wczesnej edukacji – perspektywy krytyki adaptacyjnej i emancypacyjnej, „Kwartalnik Pedagogiczny” 2008 nr 4.
7. Kosowski P., Dziecko i reklama telewizyjna, Wyd. Akademickie „Żak” Warszawa 1999.
8. Krzyżanowska N., Gry reklamy: rola dziecka w postmodernistycznej wizji konsumpcji masowej (w:) Współprzestrzenie edukacji, red. Mirosława Nyczaj-Drąg i Michał Głażewski, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005.
9. Matyjas B., Dzieciństwo w kryzysie. Etiologia zjawiska, Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak” 2008.
10. Matyjas B., Dzieciństwo na wsi. Warunki życia i edukacji, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls” 2012.
11. Nyczaj-Drąg M. Oczekiwania a doświadczenia dzieci w pierwszym roku nauki, Zielona Góra 2001.
12. Nyczaj-Drąg M., Dzieci wysokiej jakości w ponowoczesnym świecie. Esej o konieczności i ryzyku instytucjonalizacji dzieciństwa, (w:) Współprzestrzenie edukacji, red. Mirosława Nyczaj-Drąg i Michał Głażewski, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005.
13. Nyczaj-Drąg M., Edukacja dziecka w narracjach rodziców z klasy średniej, Zielona Góra 2015.
14. Postman N., W stronę XVIII stulecia. Jak przeszłość może doskonalić naszą przyszłość, przełożył Rafał Frąć, PIW, Warszawa 2001.
15. Segiet K., Dziecko i jego dzieciństwo w perspektywie naukowego poznania i doświadczenia rzeczywistości. Studium pedagogiczno-społeczne, Poznań: WN UAM 2011.
16. Urbaniak-Zajac D., Piekarski J., Jakościowe orientacje w badaniach pedagogicznych, Łódź 2003.

Literatura uzupełniająca

Szczepka-Pustkowska M., Od filozofii dzieciństwa do dziecięcej filozofii życia. Casus władzy (i demokracji), Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls” 2011.

Wymiary dzieciństwa. Problemy dziecka i dzieciństwa w zmieniającym się społeczeństwie, red. Jadwiga Bińczycka i Barbara Smolińska-Theiss, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005.

Zagrożone dzieciństwo. Rodzinne i instytucjonalne formy opieki, red. Maria Kolankiewicz, WSiP, Warszawa 1998.

Zwoliński A., Krzywdzone dzieci. Zagrożenia współczesnego dzieciństwa, Kraków: Wydawnictwo WAM 2012.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Iwona Kopaczyńska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 05-12-2019 20:58)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ